



**1970** érne

# 1972

Det var året, da Margrethe blev Danmarks dronning. Det var også året, der på anden måde har trukket lange streger i landets historie. Den 2. oktober sagde danskerne ved en folkeafstemning ja til medlemskabet af, hvad der dengang hed EF og nu EU. 63 pct. af befolkningen ønskede medlemskabet, som anbefalet af statsminister Jens Otto Krag, men absolut ikke alle socialdemokrater:

Dagen efter folkeafstemningen meddelte Krag, at han ønskede at træde tilbage som statsminister, og han pegede på Anker Jørgensen, næstformand i socialdemokratiet, som sin efterfølger. Blandt meget andet bevirkede det, at Danmark fik en statsminister, som alle var på fornavn med.

I en villa i Kongens Lyngby lagde en halv snes mennesker råd op dagen for folkeafstemningen om EF-medlemskabet. Men det var ikke EF, der stod på programmet. Det var skabelsen af et partiprogram for Fremskridtspartiet, som Mogens Glistrup havde stiftet fem uger tidligere. Landet skulle efter deltagernes mening ikke blot revolutioneres, men reddes. Blandt andet skulle indkomstskatten afskaffes, og forsvarsministeriet udstyres med en telefonsvarer med beskeden: Vi overgiver os.

Internationalt blev året præget af, at USA's præsident Nixon åbnede for en dialog med Kina. Men ellers var der megen ufred. Irske katolikker blev skudt under en demonstration af britiske soldater, og USA gjorde et sidste – forgæves – forsøg på at vinde krigen i Vietnam ved at sende endnu flere soldater til Sydøstasien.

Under de olympiske lege i München myrdede palæstinensiske terrorister 11 israelske sportsfolk.

Anker Jørgensen bliver statsminister, da Jens Otto Krag trækker sig tilbage efter folkeafstemningen, der bringer Danmark ind i det europæiske fællesskab. Anker Jørgensen skaber sin egen stil. Bo Bojesen gør ham til hovedperson i sin personlige tegneserie om Jern-Anker, og fotografen får ham til at stå på hænder.



Statsminister Jens Otto Krag udråber den nye dronning - Margrethe II, efter Frederik IX's død. 1972



Under OL i München i 1972, tilfangetager en palæstinensisk guerillagrube elleve israelske sportsfolk. I ildkamp med tysk politi, dræber palæstinenserne de elleve idrætsfolk. Her mindehøjtidelighed for de myrdede sportsfolk.

## Dronningens nytårstale 1972

**For min familie og for mig selv blev dette år skelsættende ved min faderkong Frederiks sygdom og død.**

Den dybe sorg, der ramte os, følte vi, at hele folket tog del i, og jeg kan ikke begynde denne min første nytårshilsen uden at bringe en tak for al den varme og sympati, som blev prins Henrik og mig, men ikke mindst min moder, dronning Ingrid, til del.

De hjertelige følelser, som i de tunge dage støttede og løftede os, har jeg siden i årets løb mødt så mange gange, og det har været mig en glæde og inspiration i min gerning som Danmarks dronning.

1972 vil blive et historisk år på mange måder. I Danmarkshistorien vil året blive husket for den betydningsfulde beslutning, som det danske folk traf om Danmarks medlemskab af det udvidede europæiske fællesskab. Hermed træder vi ind i et nært samarbejde med de vigtigste vesteuropæiske nationer, vi går ind til det med store forhåbninger, men selvsagt også med en bevidsthed om, at dette vil stille krav til dansk kultur- og samfundsliv. Jeg udtrykker et inderligt håb om og en tro på, at det bedste i dansk ånd og kultur vil formå ikke blot at hævde sig, men også bidrage positivt til nationernes samarbejde.

Dette gælder naturligvis også i en videre forstand de mange områder, hvor Danmark deltager eller står overfor at skulle deltage i internationalt samarbejde. Jeg tænker i første række på FN, på den forestående konference om sikkerhed og samarbejde i Europa og på vort samarbejde med de andre nordiske lande, til hvem vi er knyttet med så stærke bånd.

1972 vil sikkert også komme til at stå som et betydningsfuldt år i verdenshistorien. I Europa har vi set væsentlige skridt imod en udsoning af modsætningsforholdet mellem de to Tysklænder, der vil sætte sig spor i forholdet også til de andre europæiske lande. Medens det endnu kort før jul var en udbredt forventning, at den blodige krig i Vietnam endelig nærmede sig afslutningen, har vi i den seneste tid været vidne til en ny tragisk vending ved en genopblusning af krigshandlingerne. Det seneste døgn efterretninger får os til at håbe, at freden endelig må komme til dette ulykkelige land. Jeg vil samtidig udtrykke håbet om, at det ny kapitel i forhandlingens og samarbejdets ånd i forholdet mellem de store magter og i det internationale samfund som helhed, der syntes indledt i 1972, vil vise sig at indfri forventningerne, således at det virkelige verdensomspændende samarbejde for menneskeheden fremtid kan få bærekraft.

Jeg tror, at det er en udbredt følelse i vort land, ligesom i mange af de lande, vi er nært knyttet til, at det moderne industrialiserede

samfund går en lang række alvorlige problemer i møde, problemer såvel af social og økonomisk som af menneskelig og ikke mindst miljømæssig karakter. Hvis det fri og tolerante velfærdssamfund vi hidtil har kendt, og som har værdi for os, skal kunne fortsætte, er det nødvendigt, at disse problemer finder en løsning. Jeg håber, og jeg tror, at vor livsholdning og vore institutioner må vise sig at slå til.

Vi ønsker alle en verden i fred, ikke blot for os selv, men også for kommende generationer. Men dette mål er ikke alene et spørgsmål om at undgå krig og vold. Skal freden vindes, er det tillige nødvendigt, at vi ikke begrænser vor horisont til blot at omfatte os selv og vore egne behov, men at vi også tænker på de fattigste dele af verden og på kommende slægters mulighed for at eksistere.

Det har været min mand og mig en meget stor glæde sammen med vore børn at aflægge en række besøg rundt omkring i landet, og den hjertelige velkomst, der overalt blev os til del, vil vi bevare som et kært og festligt minde. Vi håber i de kommende år at kunne fortsætte disse besøg og udstrække dem til Grønland og Færøerne.

Netop her ved årsskiftet vil jeg gerne sende en særlig hilsen til det grønlandske og de færøske folk, der under indbyrdes forskellige, men altid barske vilkår står midt i en stærk samfundsmæssig og erhvervmæssig udbygning. Jeg er forvisset om, at de fortsat - uden at slippe deres kulturarv - vil have livsmod og kræfter til at løse denne opgave.

Til alle i forsvaret og politiet retter jeg en tak for veludført gerning i det forløbne år til beskyttelse af vor frihed og fred. Min hilsen går også til vore landsmænd syd for grænsen og til alle danske, der rundt omkring i verden - på søen såvel som til lands - har deres daglige gerning.

Nu er det gamle år næsten forbi, et nyt står for døren. Mine tanker går til alle, der er syge, og til alle, der mistet en af de nære.

Måtte 1973 blive et godt år for vort land.

Måtte lykke og velsignelse bo i alle danske hjem.

GUD BEVARE DANMARK



sport og politik

velfærdssamfund